

SKIEN KOMMUNE

Årsplan 2025 - 2026

Kverndammen barnehage

Barnehagens årsplan

Barnehagens årsplan bygger på nasjonale og lokale føringer, som *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* og «*Sammen om målene*», *Temaplan for kommunalområdet Oppvekst*. Årsplanen er et arbeidsdokument for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Innholdet tilpasses den enkelte barnegruppe og prosessene dokumenteres og vurderes.

Barnehagen skal bidra til en god barndom og legge et grunnlag for barnas videre utvikling og læring. Som pedagogisk virksomhet inngår barnehagen i et helhetlig utdanningsløp. Barnehagen er barnas første arena i det offentlige rom, her skal de delta og medvirke i et demokratisk felleskap.

Innholdet i barnehagen skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. Barna skal leke og få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang i barnehagehverdagen.

Høy kvalitet på barnehagens omsorgs- og læringsmiljø krever at personale ser arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk i sammenheng. På den måten forvaltes det helhetlige læringssynet som skal ligge til grunn i barnehagen, til beste for barnas allsidige utvikling.

Barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Barna skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. For å oppnå dette tilrettelegger personalet for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av det fysiske miljøet i barnehagen. Progresjon gjenspeiles også i hvordan personalet møter det enkelte barn.

Innholdet i årsplanen inngår i barnehagens bidrag i arbeidet som retter seg mot hovedmål og hovedområder i *Temaplan for Oppvekst*, «*Sammen om målene*».

Hovedmål

- De ulike enhetene i Oppvekst samhandler slik at alle gravide, barn, unge og deres familier får rett hjelp på rett sted til rett tid.
- Barn og unge er trygge og vokser opp som robuste individer.
- Alle har tilbud om arbeid eller aktivitet som skaper mening, tilhørighet og mestring.
- Vi skal arbeide for at alle unge fullfører videregående skole.

Temaplanen er delt inn i hovedområdene fremtidens læring, inkludering og deltakelse og individuell opplæring og inkluderende praksis.

Gjennom tiltaksbeskrivelsene videre i årsplanen vises det hvordan personalet tilrettelegger for dette arbeidet i praksis.

Kverndammen barnehage - et godt sted å være

Barnehagens visjon – et godt sted å være. Visjonen er retningsgivende for alt arbeidet vi gjør. Vi skal være et godt sted å være først og fremst for barna, foreldre, ansatte og alle andre som kommer til barnehagen! Vi som jobber i Kverndammen barnehage er opptatt av et nært samarbeid mellom avdelingene, så selv om personalet er organisert med avdelingstilhørighet, ser vi barnehagen vår som en helhet. Hele personalgruppa skal kjenne, og kunne være trygge voksne for alle barna i barnehagen.

Hovedmålet vårt er:

Barna er i et mangfoldig miljø som inkluderer til omsorg, lek, læring og danning.

For barnehageåret 2025 / 2026 vil vi ha et større fokus på lek og flerspråklig arbeid i barnehagen for å jobbe mer spesifikt med å øke vår kompetanse slik at vi kan skape gode inkluderende miljøer for alle barna i barnehagen.

I Kverndammen er vi opptatt av at alle har en stemme og alle skal bli hørt. Vi bruker tid på å bli godt kjent med hele familien. Sammen med dere foreldre skal vi gjøre vårt beste for å gi barna et godt utgangspunkt for fremtiden.

Kverndammen barnehage representerer mangfoldet i samfunnet vårt. Våre barn kommer fra hjem som bærer preg av ulike kulturer, ikke bare i form av religion og livssyn, men også forskjellige måter å leve på. Vi er opptatt av at toleranse og respekt skal være gjensidig.

Beliggenhet:

Kverndammen barnehage ligger godt plassert på Klyve. Vi ligger i fine omgivelser med skog rett utenfor gjerdet. Vi har et fint nærområde med Kverndammen et steinkast unna, Klyve bibliotek og Kongerød hallen i kort gåtur unna. Har vi lyst på en bytur stopper bussen rett på utsiden.

Organisering:

For barnehageåret 2025/2026 vil vi ha to avdelinger for barn i alderen 1-3 år. To avdelinger i med barn i alderen 3-4 år og en avdeling med barn i alderen 4-5 år. Barna som har siste året i barnehagen, vil få et tilpasset tilbud siste året med blant annet svømmeopplæring.

Barnehagens samarbeidspartnere:

Kongerød ungdomsskole:

Vi samarbeider tett med Kongerød ungdomsskole. Vi har elever her i løpet av hele barnehageåret på ulike praksisoppdrag. Det kan være innsats for alle, Operasjon dagsverk eller arbeidsuke.

Vi låner også gymsalen en gang i uken gjennom hele barnehageåret.

Praksisbarnehage for USN

Vi er en partner barnehage for USN. Det vil si at vi samarbeider med USN om å utdanne barnehagelærere. Det betyr at vi jevnlig tar i mot barnehagelærerstuderenter.

Samarbeid med kommunens hjelpetjenester:

Vi samarbeider tett med kommunenes helsetjenester. Med det mener vi helsesykepleiere, pedagogisk psykologisk tjeneste, barnevernstjeneste, fagenhet for spesialpedagogisk hjelp og støttetiltak og administrasjonen i oppvekst for å gi barna best mulighet til å oppleve et inkluderende fellesskap.

Samarbeid med Stine Sofie stiftelsen:

Barnehagen har gjennomgått Stine Sofie sin barnehagepakke. Det vil si at ansatte har fått økt kunnskap i å forebygge og avdekke vold og overgrep mot barn.

Vi har også et tett samarbeid med Klyve nærmiljøsender.

Her kommer våre tiltak for hvordan vi skal jobbe for å ivareta rammeplanens krav.

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. I barnehagen skal barna gis mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. Personalet skal arbeid for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. Det skal aktivt tilrettelegges for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet, og mellom barna.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet legger vekt på å være autoritative voksne som både anerkjenner og bekrefter barns følelser og behov, samtidig som vi veileder og setter grenser.
- Personalet tar barna på alvor og de gis ansvar tilpasset forutsetninger og behov. Dette er med på å skape trygghet, tilhørighet, mestring og identitet.
- Personalet fremmer mangfold og fellesskap, med fokus på at alle individer skal føle en tilhørighet.
- Personalet oppfordrer barna til å hjelpe hverandre og å sette ord på egne følelser.
- Personalet skaper forutsigbarhet for barna med gode rutiner og fast dagsrytme.
- Personalet støtter barnet i egen utvikling og vi involverer oss i barnets emosjonelle verden på en sensitiv måte.

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Personalet skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet verner om leken og tilrettelegger med felles referansepunkt og tema.
- Personalet deltar i lek på barnas premisser.

- Personalet legger til rette for ulike type lekemiljøer for å inspirere til ulike type lek.
- Personalet skal gi leken tid, rom og mulighet til utfoldelse.
- Personalet gir variasjon og valgmuligheter både inne og ute, ved å bruke barnehagens inneområde, uteområder og nærmiljø aktivt.
- Personalet organiserer avdelingen i mindre grupper.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. De skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Gjennom slike prosesser skal barna få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Vår oppgave som voksne er å være involverte - legge til rette for, engasjere, veilede og glede oss sammen med barna.
- Personalet legger til rette for en veksling mellom planlagte og frie aktiviteter med utgangspunkt i barnas interesse, utvikling og alder.
- Personalet støtter barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær ved å undre seg sammen med barna og gi rom for egen refleksjon.
- Personalet gir barna kunnskap og erfaringer om ulike kulturer og språk. For eksempel ved å synge, si hei og telle til tre på flere språk.
- Personalet har fokus på mestring fremfor prestasjon, slik styrkes selvfølelse hos barna og gir dem erfaringer med at de er gode nok som de er.
- Personalet samtaler med barna om våre likheter og forskjeller med tanke på kjønn, familiesammensetning, språk og kultur i barnegruppene. Vi ser på mangfold som en ressurs.

Danning

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. Personalet skal formidle og praktiseres barnehagens verdigrunnlag i alle deler av det pedagogiske arbeidet. I disse prosessene skal demokrati, medvirkning og likestilling fremmes.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet legger vekt på barnas interesser og synspunkter når vi utarbeider planer.
- Personalet deler barna i mindre grupper for å kunne følge opp barna tettere, og for å tilrettelegge mer for barnas egen involvering.

- Personalet tilrettelegger all aktivitet med utgangspunkt i barnas alder, forutsetninger, funksjonsnivå og utvikling.
- Personalet jobber for at barna skal lære å finne løsninger i for eksempel konfliktsituasjoner og lære å respektere egne og andres grenser.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i et positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Autoritære voksne som setter klare forventninger og strukturer, men forklarer også hvorfor reglene finnes.
- Personalet har kunnskap om sosial kompetanse.
- Personalet skal være nær leken for å kunne gi støtte når det trengs og for å kunne forebygge og fange opp utestengelse, diskriminering og mobbing.
- Personalet har kunnskap om krysskulturelt mangfold.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Et inkluderende barnehagemiljø skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. Personalet skal forebygge krenkelser og mobbing og bidra til utvikling av barnas sosiale kompetanse og evne til selvregulering. Det skal tilrettelegges for vennskap, fellesskap og mangfold.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet skal legge til rette for at barna skal lære å mestre motgang og håndtere utfordringer. Barna skal bli kjent med følelser, tanker og atferd på en hensiktsmessig måte for seg selv og omgivelsene.
- Personalet hjelper barna til gode samhandlingsmønstre. Vennskap er et gjennomgående tema gjennom året.
- Personalet sørger for å gi barna balanse mellom fysisk aktivitet og hvile.
- Barna tilbys variert, sunn og næringsrik mat. Barnehagens mattilbud består av tre hjemmelagde måltider ukentlig, hvor barna er deltakere i tilberedning.
- Personalet skal gjennomføre Stine Sofie samlinger jevnlig.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige

virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Personalet skal sørge for at alle barn får erfare å ha innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet legger til rette for at leker og materiell er lett tilgjengelig. Lekemiljøet bygger på et syn om at barn er aktive deltakere.
- Personalet tolker barns ulike uttrykk og enkeltbarns innspill, og legger til rette for aktiviteter ut fra barnas interesser og forutsetninger.
- Personalet har planer som gir rom for barns deltakelse i planleggingen og spontane innspill.
- Personalet bekrefter barns følelser, er sensitive og lydhøre for barnas språklige og kroppslige uttrykk.
- Personalet gir barn muligheten til å mestre gjennom å få ansvar.

Kommunikasjon og språk

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet er gode språklige rollemodeller, samtalepartnere og veiledere. Kommunikasjon skal preges av humor, respekt og ønske om å ville hverandre vel. Dette gjelder både i kommunikasjon med barn og foresatte, men også personalet imellom.
- Personalet skal bruke varierte formidlingsformer og tilby et mangfold av bøker, sanger og andre uttrykksformer.
- Personalet skal legge til rette for samtaler i små grupper hvor barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål, blant annet under måltidene og i lekegrupper.
- Personalet støtter barna i deres språkutvikling og er bevisste språkmodeller ved å gjenta, benevne, utvide, bruke konkrete, symboler, bilder og tegn.
- Personalet gjennomfører utdanningsdirektoratets kompetansepakke om flerspråklig arbeid i barnehagen.
- Barnehagen har et tett samarbeid med flerspråklig team i Skien kommune.
- Barnehagen gjennomfører kompetanseheving med Flexid.

Fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskap og

ferdigheter innenfor alle fagområdene gjennom undring, utforsking, og skapende aktiviteter.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Fagområdene synliggjøres i avdelingenes planer.
- Fagområdene ligger til grunn for kortsiktig og langsiktig planlegging av innhold og aktiviteter.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Vi formidler våre forventninger til samarbeidet med barnas hjem på en tydelig måte.

- Vi lytter til foreldrenes erfaringer, behov og ønsker for barnet og ivaretar disse i daglig omsorg, samt tilrettelegge for kontaktpunkter ved ulike anledninger gjennom året (foreldresamtaler, foreldremøter og andre sosiale tilstelninger).
- Vi jobber kontinuerlig for å sikre god informasjonsflyt mellom barnehage og hjem gjennom planer, informasjon via MyKid og møter.
- Daglig kontakt med foresatte ved levering og henting. Gode rutiner for informasjonsflyt internt på avdelingen og i barnehagen.
- Møter i Foreldrearbeidsutvalget (FAU) og Samarbeidsutvalget (SU) for å sikre foresattes medvirkning.
- Personalet skal delta på Flexid fagdag for å styrke kompetansen innenfor multikulturelt mangfold.

Barnehagen har informasjonsplikt etter Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger, § 17.

Virksomheten skal informere barn, elever og foreldre om forskriftens krav til det fysiske miljøet i skoler og barnehager, og om muligheten til å henvende seg til kommunen etter [§ 20](#).

Virksomheten skal gi barn, elever og foreldre relevant informasjon om forhold ved virksomheten som kan ha negativ innvirkning på helsen, herunder om tiltak som iverksettes eller vurderes iverksatt. Dersom virksomheten blir kjent med at noe ved miljøet kan skade helsen til barna og elevene, skal barn, elever og foreldre snarest mulig varsles om det.

Overganger

Barnehage og hjem skal samarbeide slik at barn får gode erfaringer i ulike overganger. Dette gjelder når barnet begynner i barnehagen. Dersom barn skal bytte avdeling i barnehagen og ved overgang til skole og SFO.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Oppstart: Vi har fokus på god tilvenning og et godt foreldresamarbeid ved oppstart i barnehagen. Dette innebærer god informasjon på forhånd, tett dialog om barnet, bruk av primærkontakter og å følge barnets behov.
- Bytte av avdeling: Vi jobber for at alle barn skal være trygge på alle ansatte i barnehagen og at vi samarbeider tett mellom avdelingene i det daglige. Når barn skal bytte avdeling, legger vi til rette for regelmessige besøk, overføringsmøter mellom avdelingene og foreldresamtaler.
- Overgang til skole og SFO: Vi følger Skien kommunes rutine, som blant annet innebærer:
 - Vi har skolestartergrupper 1 gang pr. uke siste året i barnehagen.
 - Det informeres om overgangen til skole på foreldremøte i barnehagen på høsten.
 - Vi besøker skolen og SFO flere ganger i vårhalvåret før skolestart.
 - Skolen besøker barnehagen i løpet av våren før skolestart.

- Foresatte inviteres til innskriving på skolen på høsten og til besøksdag på våren.
- Foreldremøte på skolen på våren før skolestart.
- Overgangsmøter med foreldre, skole, SFO og evt. andre samarbeidspartnere.

Nasjonale og lokale ressurser

Udir	Rammeplan for barnehagen udir.no	Barnehageloven	Sammen om målene - Skien kommune
Skrivesenteret	Lesesenteret	Læringsmiljøsentret	Matematikkssenteret
Kunst og kultur i opplæringa	Naturfagsenteret	Mat, helse og fysisk aktivitet	Nynorsksenteret
Statped	Minstemme.no	Bufdir	Flerkulturell opplæring
Fremmedspråksenteret	Kostverktøyet - Kostholdsverktøyet		